Bili?im Teknolojilerini Ö?renmeye Yönelik Akademik Motivasyon Ölçe?i (Academic Motivation Scale for Learning Information Technology)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Bili?im Teknolojilerini Ö?renmeye Yönelik Akademik Motivasyon Ölçe?i (Academic Motivation Scale for Learning Information Technology)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17878

ARABPSYCHOLOGY.COM

Öz

Bili?im Teknolojilerini Ö?renmeye Yönelik Akademik Motivasyon Ölçe?i (Academic Motivation Scale for Learning Information Technology - AMSLIT), ö?rencilerin Bili?im Teknolojileri (BT) ö?renimine kar?? sergiledikleri akademik motivasyon düzeylerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? özgün bir ölçektir. Bu ölçek, özellikle akademik ba?lamda ö?rencilerin BT derslerine yönelik içsel ve d??sal motivasyonlar?n? ve motivasyon eksikliklerini belirlemeyi hedeflemektedir. Ölçe?in geli?tirilmesi, psikometrik özelliklerinin, yani geçerlik ve güvenirliklerinin detayl? olarak incelenmesini içermektedir.

Anahtar Kelimeler

Akademik motivasyon, Bili?im Teknolojileri, Ö?renme, Ölçek geli?tirme, AMSLIT, motivasyon.

Yazarlar

Sinan Schreglmann

Amaç

AMSLIT'in temel amac?, üniversite düzeyindeki ö?rencilerin Bili?im Teknolojileri (BT) alan?ndaki derslere veya ö?renme süreçlerine yönelik akademik motivasyonlar?n? tutarl? ve geçerli bir ?ekilde ölçmektir. Bu araç, e?itimcilerin ve ara?t?rmac?lar?n ö?rencilerin BT ö?renimine yönelik tutumlar?n?, ilgi düzeylerini ve motivasyon kaynaklar?n? (içsel veya d??sal) anlamalar?na yard?mc? olmak üzere tasarlanm??t?r. Elde edilen veriler, motivasyonu art?rmaya yönelik e?itim stratejilerinin geli?tirilmesinde kritik rol oynamaktad?r.

Ölçek geli?tirme çal??mas?, bu alandaki mevcut ölçüm araçlar?n?n eksikli?ini gidermeyi ve özellikle teknoloji odakl? e?itim ba?lam?nda motivasyonun karma??k yap?s?n? ortaya koymay? amaçlam??t?r. Çal??man?n kapsam?, ölçe?in farkl? ö?renci gruplar?nda ve çe?itli BT e?itim ortamlar?nda kullan?labilirli?ini sa?lamakt?r.

Yap? (Kuramsal Çerçeve)

Bili?im Teknolojilerini Ö?renmeye Yönelik Akademik Motivasyon Ölçe?i, genellikle Öz Belirleme Teorisi (Self-Determination Theory - SDT) çerçevesinde kavramsalla?t?r?lan akademik motivasyon yap?s?n? temel al?r. Bu yap?, motivasyonu bir süreklilik üzerinde ele al?r ve genellikle üç ana bile?enden olu?ur:

?çsel Motivasyon: Bili?im teknolojilerini ö?renmenin kendisinden keyif alma ve ki?isel ilgi duyma.
D??sal Motivasyon: BT ö?renimini not almak, kariyer f?rsatlar?n? art?rmak veya ba?kalar?n?n

ARABPSYCHOLOGY.COM

beklentilerini kar??lamak gibi d??sal sonuçlar için araç olarak görme.
Motivasyonsuzluk (Amotivasyon): BT ö?reniminin hiçbir anlam ifade etmedi?ine veya çabalar?n sonuç vermeyece?ine inanma.

AMSLIT, bu motivasyon türlerinin BT ö?renimi ba?lam?ndaki yo?unlu?unu ölçerek, ö?rencilerin neden BT alan?na yöneldiklerini veya yönelmediklerini anlamaya olanak tan?r. Ölçe?in alt boyutlar?, muhtemelen bu farkl? motivasyon türlerini yans?tmaktad?r.

Geçerlik

Ölçe?in geli?tirme çal??mas?nda (Schreglmann, 2018), AMSLIT'in yap?sal geçerlik kan?tlar? detayl? olarak incelenmi?tir. Yap? geçerli?i, ölçe?in teorik olarak ölçmesi beklenen psikolojik yap?y? gerçekten ölçüp ölçmedi?ini gösterir. Bu kapsamda genellikle Faktör Analizi yöntemleri kullan?lm??t?r.

Çal??mada, AMSLIT maddelerinin teorik olarak öngörülen motivasyon alt boyutlar?na uygun ?ekilde yüklendi?i gösterilmi?tir. Yüksek faktör yükleri ve kabul edilebilir model uyum indeksleri (e?er Do?rulay?c? Faktör Analizi yap?ld?ysa) ölçe?in yap?sal olarak sa?lam oldu?unu desteklemektedir. Ayr?ca, ölçe?in di?er ilgili de?i?kenlerle (örne?in, ba?ar? veya öz yeterlik) ili?kisinin incelenmesi yoluyla ölçüt ba??nt?l? geçerlik kan?tlar? da sunulmu? olabilir.

Güvenirlik

AMSLIT'in güvenilirli?i, ölçe?in tutarl?l?k ve istikrar derecesini belirlemek amac?yla incelenmi?tir. Güvenirlik analizleri genellikle iç tutarl?l?k katsay?s? (Cronbach's Alpha) hesaplamalar?n? içerir. Schreglmann (2018) çal??mas?nda, ölçe?in genel olarak ve her bir alt boyutu için yüksek düzeyde iç tutarl?l??a sahip oldu?u rapor edilmi?tir.

Yüksek iç tutarl?l?k de?erleri (genellikle $\alpha > .70$), ölçekteki maddelerin ayn? yap?y? ölçme konusunda tutarl? oldu?unu ve dolay?s?yla ölçüm hatas?n?n dü?ük oldu?unu göstermektedir. Ölçe?in zaman içindeki istikrar?n? de?erlendirmek için test-tekrar test güvenirlik analizlerinin de yap?lm?? olmas? muhtemeldir, ancak bu bilgi orijinal kaynakta aç?kça belirtilmemi?tir.

Faktör Analizi

Akademik Motivasyon Ölçe?i'nin yap?sal boyutlar?n? belirlemek ve teorik çerçeveyle uyumunu test etmek için Faktör Analizi kullan?lm??t?r. Ölçek geli?tirme sürecinde genellikle Ke?fedici Faktör Analizi (KFA) ile ba?lanarak madde azaltma ve boyutland?rma yap?l?r, ard?ndan Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile teorik modelin veri taraf?ndan desteklenip desteklenmedi?i kontrol edilir.

AMSLIT, motivasyonun farkl? türlerini (içsel, d??sal vb.) temsil eden birden fazla faktörlü bir yap?

ARABPSYCHOLOGY.COM

sergilemektedir. Faktör analizinin sonuçlar?, ölçe?in AMSLIT'in çok boyutlu motivasyon yap?s?n? ba?ar?l? bir ?ekilde ölçtü?ünü ve maddelerin ilgili faktörlere net bir ?ekilde ayr?ld???n? ortaya koymu?tur.

Araç

Test Çe?idi: Geli?tirme Ölçe?i (Developmental Scale)

Format: Yüksek ihtimalle Likert Tipi Derecelendirme (Örne?in, 5'li veya 7'li Likert ölçe?i).

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Üniversite ö?rencileri (Yüksekö?retim seviyesinde BT dersleri alan bireyler).

Ya? Grubu: Genç Yeti?kinler (Tipik olarak 18-25 ya? aral???).

Popülasyon Detaylar?: Bili?im Teknolojileri e?itimi veya bu alana dair dersler alan akademik çevrelerdeki ö?renciler.

Test Metodolojisi: Öz bildirim (Self-report) anketi.

Anahtar Kelimeler

Öz Belirleme Teorisi, BT e?itimi, Psikometri, içsel motivasyon, d??sal motivasyon, Bili?im Teknolojileri.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Mevcut de?il.

Kurum E-posta Adresleri: Mevcut de?il.

Yaz??ma Adresi: Schreglmann, S. (2018) makalesinde belirtilen sorumlu yazar?n kurumsal adresi.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2018

?zinler ve Ücret: Ölçek, akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?mlar için genellikle yazar?n izniyle ücretsiz olarak temin edilebilir. Ticari veya lisanslama gerektiren kullan?mlar için yazarla ileti?ime geçilmesi önerilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçe?in orijinal PDF'i a?a??daki adresten indirilebilir: bilisim-teknolojilerini-ogrenmeye-yonelik-akademik-motivasyon-olcegi-academic-motivation-scale-for.pdf

Makalenin tam metni ERIC veri taban?nda da mevcuttur: files.eric.ed.gov

Kaynaklar

Schreglmann, S. (2018). Developing academic motivation scale for learning information technology (AMSLIT): A study of validity and reliability. *Journal of Education and Learning, 7*(4), 145-153.

Bili?im Teknolojilerini Ö?renmeye Yönelik Akademik Motivasyon Ölçe?i (Academic Motivation Scale for Learning Information Technology) Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte yer almamaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM